

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ И НА РАДНО МЕСТО ДОЦЕНТА ЗА УЖУ НАУЧНУ ОБЛАСТ ОПШТА КЊИЖЕВНОСТ (ПРЕДМЕТ ОПШТА КЊИЖЕВНОСТ)

Изборно веће Филолошког факултета у Београду (Одлуком бр. 1060/1 од 27. 3. 2013. године) изабрало нас је у Комисију за избор у звање и на радно место доцента за ужу научну област Општа књижевност, предмет Општа књижевност. На конкурс објављен у листу *Послови* бр. 512 од 10. априла 2013. године пријавиле су се две кандидаткиње: др Весна Елез и др Љиљана Ћук. Задовољство нам је да Већу поднесемо следећи

ИЗВЕШТАЈ

1) Др Весна Елез је уз пријаву на конкурс приложила: биографију, оверену фотокопију Решења о признавању стране високошколске исправе, оверену фотокопију дипломе докторских студија Француске књижевности и цивилизације Универзитета Париз IV-Сорбона, оверену фотокопију дипломе Филолошког факултета Универзитета у Београду, библиографију (списак радова), примерак објављене монографије *Le Savoir et la connaissance dans La Tentation de saint Antoine et Bouvard et Pécuchet de Gustave Flaubert* (Beograd: Dosije, 2010), примерке објављених радова и потврду да је рад Весне Елез под насловом „Путовање, птица, звезда: лирски сензибилитет Милана Дединца“ прихваћен за штампу у оквиру зборника *Поезија и поетика Милана Дединца*, а у оквиру пројекта *Смена поетичких парадигми у српској књижевности двадесетог века: национални и европски контекст* (178016).

Биографски подаци, академски развој и професионална каријера

Према подацима из приложене биографије, др Весна Елез рођена је 1975. године у Фочи. Након завршене Филолошке гимназије у Београду, уписала се на Филолошки факултет Универзитета у Београду, на групу Општа књижевност и теорија књижевности, 1994. године.

Дипломирала је на Групи за општу књижевност и теорију књижевности Филолошког факултета 1999. године, с просечном оценом током студија 9,33. За семинарски рад „Приповедање у романима *Госпођа Бовари* и *Сентиментално васпитање* Гистава Флобера“ награђена је Бранковом наградом Матице српске и наградом „Данило Киш“ Катедре за општу књижевност и теорију књижевности Филолошког факултета Универзитета у Београду 1997. године.

Друге студије књижевности, на француском језику, почела је 2000. године на Универзитету Париз IV-Сорбона (*Université Paris IV – Sorbonne*), на одсеку Модерна књижевност (*Lettres modernes*). После положеног одговарајућег испита, по француском програму је студирала од нивоа треће године. Године 2001. стекла је диплому *Licence de Lettres modernes*, а диплому *Maîtrise de Lettres modernes* 2002. године. Дипломирала је са одличном оценом; дипломски рад је носио назив „Књижевни поступак у *Новембру* Гистава Флобера“. Ментор је био професор Антоан Компањон, који председава Катедром за модерну и савремену књижевност на престижном Колеж-де-Франс (*Collège de France*) у Паризу и предаје француску књижевност на Универзитету Колумбија у Њујорку.

Магистарски рад под насловом „Мистицизам и пародија као два начина сазнања у *Искушењу светог Антонија* и *Бувару и Пекишеу* Гистава Флобера“ такође је писала под руководством професора Антоана Компањона и одбранила га је 2003. године.

Докторат из Француске књижевности и цивилизације радила је такође под руководством професора Компањона. Докторску тезу « *Le savoir et la connaissance dans La Tentation de saint Antoine et Bouvard et Pécuchet de Gustave Flaubert* » („Знање и спознаја у *Искушењу светог Антонија* и *Бувару и Пекишеу* Гистава Флобера“) одбранила је 28. јуна 2007. године, са оценом *врло похвално*, пред комисијом коју су, поред ментора, сачињавали: професорка Ан Ершбер-Пјеро, која предаје француску књижевност на Универзитету Париз VIII и води међународну научну групу *Флобер* на Институту за модерне текстове и рукописе (ITEM), у лабораторији Националног научноистраживачког центра (CNRS) и ЕНС (*École normale supérieure*), професорка Жизел Сеженже, која предаје француску књижевност на Универзитету Марн ла Вале, и Андре Гијо, председник комисије,

професор француске књижевности и директор Центра за проучавање француске књижевности XIX века на Универзитету Париз IV – Сорбона.

Током магистарских и докторских студија на Универзитету Париз IV – Сорбона полагала је испите код најзначајнијих француских стручњака за општу и компаративну књижевност: Антоана Компањона, Жан-Ива Тадјеа, Ива Шеврела, Пјера Бринела, Андреа Гијоа.

Од 8. октобра 2008. године ради на Катедри за општу књижевност и теорију књижевности Филолошког факултета Универзитета у Београду у звању доцента и предаје *Увод у теорију књижевности 1 и 2* студентима група 09, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 23, 27, 28, 29 и 37 и курсеве *Флобер и уметност романа* и *Симболизам у европској поезији*, који су примарно намењени студентима основних студија групе за општу књижевност и теорију књижевности, али су отворени и за све студенте Филолошког факултета. У оквиру мастер студија на Филолошком факултету држи курс *Ролан Барт: текст и критика*. Била је члан комисија за одбрану три дипломска (мастер) рада, за које је ментор био проф. др Миодраг Лома. Објављује чланке у рецензираним научним часописима и учествоје на међународним и националним научним скуповима.

Монографску студију на француском језику др Весне Елез *Le Savoir et la connaissance dans La Tentation de saint Antoine et Bouvard et Pécuchet de Gustave Flaubert*, објавила је издавачка кућа Досије, у Београду 2010. године. Из приложене биографије, која следи, види се да је у периоду од 2008. до 2013, поред поменуте монографије објавила четири оригинална научна рада, као и наведене огледе, приказе и преводе. Своје научне радове представљала је на домаћим и међународним научним скуповима (*Поезија и поетика Милана Дединца*, Београд 2013; *Law and Order: Nineteenth-Century French Studies 37th Annual Colloquium*, Филадельфија, САД 2011; *Society of Dix-Neuviémistes, Tenth Annual Conference: The Senses*, Лимерик, Ирска 2012; *Society for French Studies 53rd Annual Conference*, Екситер, Велика Британија 2012). У наведеном периоду доц. др Весна Елез је превела четири текста за часописе *Поезија* и *Источник*, као и велики број одредница из области књижевности у оквиру српског издања опште енциклопедије *Ларус* (Моно и Мањана, Београд 2011).

Поред француског, говори енглески језик, пише и преводи (2005. године стекла је IELTS Academic Certificate). Влада шпанским језиком (диплома Института Сервантес из 2000. године).

**Библиографија, научне и наставне активности др Весне Елез у периоду
од 2008. до 2013. године**

Монографске публикације

- *Le Savoir et la connaissance dans La Tentation de saint Antoine et Bouvard et Pécuchet de Gustave Flaubert*, Београд, Досије, 2010.

Научни радови објављени у периодици

- „Флобер и загонетка материје: последње искушење светог Антонија“, *Летопис Матице српске*, Нови Сад, септембар 2008, стр. 446–460.
- „Šta je pisac hteo da kaže? Pitanje inteligencije i gluposti u *Buvaru i Pekišeu* Gistava Flobera“, *Polja*, br. 453, Novi Sad, septembar-oktobar 2008, str. 113–124.
- „Le Diable et la leçon panthéiste dans *La Tentation de saint Antoine* de Gustave Flaubert“, *Филолошки преглед*, књига XXXV, бр. 1-2, Београд, 2008, стр. 53–65.
- „Знање и спознаја у *Искушењу светог Антонија* и *Бувару и Пекишеу* Гистава Флобера“, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књига LX, свеска 1/2012, Нови Сад, 2012, стр. 217–224.

Прилози у зборницима

- „О идили и срећи, још једном“, у *Хелиотропна мисао. Рецепција стваралашва Драгана Стојановића*, приредили Зорица Бечановић-Николић, Биљана Дојчиновић-Нешић и Јован Попов, Београд, Досије, Београд, 2011, стр. 113–117.

•

Прикази

- „Нови преводи из *Цвећа зла*“, *Београдски књижевни часопис*, бр. 20-21, Београд, 2010, стр. 159–164.

•

Преводи

- Фрејзер, Џорџ Сатерленд: „Каријера В.Х. Одна“, *Поезија*, бр. 44, Београд, 2008, стр. 69–101.

- Брукс, Клинт: „Одна симболика“, *Поезија*, бр. 44, Београд, 2008, стр. 37–51.
- Блум, Харолд: „Борхес, Неруда, Песоа: хиспано-португалски Витман“, *Поезија*, бр. 43, Београд, 2008, стр. 12–39.
- Меган, Холмс: „Благовести за манастир Ле Мурате“, *Источник*, бр. 68, Београд, 2008, стр. 145–159.

Учешће на домаћим научним скуповима

- *Поезија и поетика Милана Дединца*, одржан 7. и 8. фебруара 2013. године у Институту за књижевност и уметност у Београду, у оквиру пројекта *Смена поетичких парадигми у српској књижевности XX века: национални и европски контекст* (178016), излагање „Путовање, птица, звезда: лирски сензибилитет Милана Дединца“ (текст излагања предат за штампу 14. марта 2013. године, зборник ће бити објављен до краја 2013. године)

Учешће на иностраним научним скуповима

- *Law and Order: Nineteenth-Century French Studies 37th Annual Colloquium*, одржан од 27. до 29. октобра 2011. године, у Филаделфији, у организацији Универзитета Пенсилванија и Универзитета Виљанова, излагање 28. октобра : « La nostalgie de l'ordre : le cas de Flaubert » (линк са програмом и резимеом)
<http://www.sas.upenn.edu/ncfs2011/ncfs2011.pdf>
- *Society of Dix-Neuviémistes, Tenth Annual Conference: The Senses*, одржан од 30. марта до 1. априла 2012. на Универзитету у Лимерику, у Ирској, излагање 1. априла: „Le parfum de ton sang: Intimacy and Anxiety in Baudelaire's *Le Balcon*“
http://www.sdn.ac.uk/conferences/annualconferences/Limerick/SDN_2012_Programme.pdf
- *Society for French Studies 53rd Annual Conference*, одржан од 2. до 4. јула 2012. године на Универзитету у Екситеру, у Великој Британији, излагање 3. јула: „Flaubert et les gnostiques“
<http://www.sfs.ac.uk/conference.htm>

Чланство у комисијама на дипломским и мастер студијама

- Са проф. Миодрагом Ломом на одбрани 3 дипломска/мастер рада

Чланство у међународним организацијама

- Nineteenth-Century French Studies Association

- Society of Dix-Neuviémistes
- Society for French Studies
- Modern Language Association (MLA)

Мишљење о научном и стручном раду кандидата

У периоду од првог избора у звање доцента међу радовима др Весне Елез посебно се истиче значај њене студије *Le Savoir et la connaissance dans La Tentation de saint Antoine et Bouvard et Pécuchet de Gustave Flaubert*, објављене на француском, код издавачке куће Досије, у Београду 2010. године. Рецензент књиге била је проф др. Јелена Новаковић, редовни професор француске књижевности на Филолошком факултету Универзитета у Београду.

Књига под насловом „Знање и спознаја у *Искушењу светог Антонија и Бувару и Пекишеу* Гистава Флобера“ има 257. страна. Садржај књиге је подељен у четири дела. Прва три дела састоје се од по четири поглавља, а завршни четврти део састоји се од три поглавља. Поглавља су, такође, подељена у потпоглавља. Први део, „Флобер и романтизам“, има за тему Флоберов однос према романтизму, други, „Религија и спознаја: искушење и покушај“, посвећен је Флоберовом схватању религије и статусу документарне грађе у његовој прози. Трећи део, „Стил и наука“, испитује Флоберов однос према научним знањима, с једне стране, и према значају стила, који представља његово главно упориште, с друге стране. Четврти део „Форма и читалац“, бави се формалним аспектом два Флоберова дела која су у ауторкином фокусу у оквиру целе студије.

Теза књиге, коју је Весна Елез обрадила и у свом докторату одбрањеном на Универзитету Париз IV – Сорбона (Université Paris IV – Sorbonne), тиче се предности стила у односу на знање. У сфери знања налази се системски организован поглед на свет, који има нормативне и регулативне претензије. Стил, с друге стране, обезбеђује скептички поглед на свет, релативизовање људских сазнајних моћи. Извесност и сигурност религиозног правоверја проблематизовани су у Флоберовој драми *Искушење светог Антонија*, а апсолутно поверење у науку у роману *Бувар и Пекише*. Весна Елез показује на који начин се извесност, сигурност и интелектуални апсолут појављују као предмети Флоберове критике. Др Весна Елез испитује Флоберов сложен однос према романтизму и реализму. Он се

критички дистанцира од романтизма, али и од уско схваћеног реализма. У његовом опусу налазе се најмодерније одлике позног романтизма, као што су феномени бескрајног, непознатог, појам идеала, негација идеала, немогућност идеала, гротеска као својеврстан стилски поступак.

Стил је за Флобера епистемолошки проблем и разумевање писаца који су за њега били значајни представља својеврсно препознавање спознајних принципа и могућности. Посебно је значајно испитивање др Весне Елез које се тиче Флоберовог односа према појму бескраја и према трансценденцији. Док му је први појам важан и прихвата га, према трансценденцији је резервисан. Флобер је, по Весни Елез, открио форму која га повезује с романтизмом, тако што истовремено представља и критику романтизма. Таква форма супериорно избегава свако наметање коначног решења.

Други део говори о односу религије и знања, о религиозном синкретизму, о позитивизму и релативизму. Ауторка анализира Флоберову употребу документарних извора, које он прилагођава потребама свога дела. Треба истаћи друго поглавље другог дела „Јереси и гностицизам“ (стр. 87-95), у којем налазимо илустрацију тог поступка. Значај појединачних гностика/пророка није у сразмери с простором који им даје Флобер. Тиме се показује процес преобликовања нефикционалног текста, документа. Књижевни текст може да обухвати дискурзивно знање, али су и документ и знање у књижевном делу подређени стилу.

У Флоберовом фокусу налазе се две врсте дискурзивног знања: религијски синкретизам, и наука која претендује на статус нове религије. Флобер је, показује др Весна Елез, настојао да направи разлику између аутентичне вере верника и догме коју неупућени свештеници с једне стране не разумеју, а с друге, ригидно примењују. Флоберова идеолошка позиција била би негација сваког синкретичког говора о религији, општи скептицизам. Извесност и сврховитост, које се приписују божанском, код Флобера су релативизоване поступцима ироније и пародије.

„Стил и наука“ је трећи део књиге, и бави се представљањем науке у два Флоберова дела која су предмет проучавања др Весне Елез. Бинарна композиција је заједничка структурална одлика и *Искушења* и *Бувара и Пекишеа*. У последњој

преради *Искушења* и у његовој коначној верзији, наука је ново усмерење духа, док је у *Бувару и Пекишеу* њен статус двострук.

У трећем поглављу трећег дела, под насловом „Место науке“, др Весна Елез преиспитује Флоберово приказивање крутости догме и незнања свештеника. Упоредивањем делова *Искушења* и *Бувара и Пекишеа* који се тичу истих мотива: Светог тројства, чуда, Христове божанске природе, ауторка показује како Флобер супротставља глас хришћанске догме одјеку научних открића. Тиме показује епистемолошку моћ књижевног текста, који доноси сазнање о религији као и о науци (стр. 168). Флобер је уверен да ривалство између религије и науке није оправдано, јер свака од ових дисциплина духа има сопствени домен сазнања, оне су комплементарне. Ни ригидна религиозна догма ни наметљивост научног дискурса не остављају простор за слободно и скептичко мишљење, већ остају затворене у самопотврђивањима. Посредством стила, у књижевности, могуће је превазићи дискурзивно самопотврђивање из сфера религије и науке, које је инкорпорисано у књижевни текст. Уздржавајући се од ауторског коментара, Флобер је формом, стилем, успео да упуту оштру сатиру против злоупотребе знања, необразовања и глупости, а не против науке као такве.

Четврти део, „Форма и читалац“, посвећен је најтананијим упутствима које је Флобер оставио читаоцу у *Искушењу* и у *Бувару и Пекишеу*. Реч је о иронији, пародији и сатири и њиховом међусобном односу. У *Бувару и Пекишеу* Флобер на овај начин ствара парадокс филозофског романа без стабилног приповедача. Управо је свезнајући глас, одјек глупости јавног буржоаског мњења, предмет подсмеха у роману.

Весна Елез инсистира и на полифонијском аспекту *Бувара и Пекишеа* да би осветлила иронију као полифонијски феномен, односно као присуство више гласова у делу. Наратолошка анализа важних деоница текста указује на разлику између говорника, тј. онога ко изговара неки исказ, од правог аутора исказа. Користећи се слободним директним говором и слободним индиректним говором, Флобер, закључује Весна Елез, успева да створи исказе који не могу лако да се припишу једном одређеном лицу. Тиме се показује да је чак и слободни директни говор у ствари пренесени говор. Ситуација у *Искушењу* је друкчија: уплив исказа

који не припадају драмским ликовима углавном је јасно обележен наводницима као цитат. Испитује се и улога дидаскалија. Важно место у књизи др Весне Елез представља и испитивање разлике између стереотипа и клишеа, као и многоструке функције реторичких општих места, или пак уврежених, а заправо превазиђених идеја и мишљења.

Претпоследње поглавље четвртог дела носи наслов „Гротеска“. Појам гротеске уводи се у вези са двоструким статусом науке. Гротеска је важна и за осветљавање ограничене интелигенције протагониста Бувара и Пекишеа, јер се кроз призму њиховог схватања читалац сусреће с науком. Наука је, с једне стране, жртва двојице службеника-преписивача, незналица који желе да се образују, иако не располажу одговарајућим методом, док је, с друге стране, представљена као позитивистичка тенденција доведена до опасних размера. Др Весна Елез испитала је порекло појма гротеске и његову употребу код Виктора Игоа и Шарла Бодлера. Посебно је драгоцено њено пореиспитивање вредности комплексног термина *гротеска*, који се одликује преображујућом животношћу и који измиче сваком коначном тумачењу (стр. 205). Флоберове књижевне поступке у *Искушењу* и у *Бувару и Пекишеу* пореди са Бошовим и Бројгеловим сликарским поступцима. Гротеска је, по Весни Елез, очигледан поступак путем којег се читалац збуњује, провоцира и наводи на размишљање. „'Тужна гротеска', коју је Флобер стварао пишући *Искушење*, садржи поетску и драмску вредност, без деформација које налазимо у прозном делу *Бувар и Пекише* (стр. 208), пише др Весна Елез. *Искушење* садржи гротеску у драмској форми, која одговара алегоријском смислу. У *Бувару и Пекишеу*, 'тужна гротеска' је 'комички апсолут', карикатура.

Књига др Весне Елез завршава се питањем из наслова трећег поглавља четвртог дела „Ко говори?“ и происходећом наратолошком анализом инстанци аутора, приповедача и растојања које постоји између њих.

Монографска студија *Le Savoir et la connaissance dans La Tentation de saint Antoine et Bouvard et Pécuchet de Gustave Flaubert* др Весне Елез доноси велики допринос научним областима опште књижевности, историје европске књижевности и културе, компаратистике. У својој теоријској димензији, ова студија представља допринос теорији књижевности, а посебно наратологији. Посебно ваља нагласити

интердисциплинарни карактер студије Весне Елез, о којем сведоче јасне и прецизне анализе историографских, филозофских, теолошких, политичких и идеолошких аспеката књижевне уметности. Све ове аспекте Весна Елез разматра и начелно и у вези са делом гистава Флобера. Посебно треба истаћи јасноћу излагања, прецизност закључака и истраживачки самосвесно, критичко коришћење постојећом, веома широко захваћеном секундарном литературом разних праваца и усмерења. Нарочито су значајни већ приказани делови студије који се баве односом романтизма и реализма, у Флоберовој специфичној визури; анализа двоструког статуса науке, који представља разлог да се уведе појам гротеске; преиспитивање сваког догматизма, религијског, идеолошког, али и „научног”, као и разматрања посвећена улози политике у конституисању смисла и разумевању књижевних уметничких творевина.

Радови др Весне Елез објављени у часописима *Филолошки преглед* (XXXV 2008, 1-2, стр. 53-65), *Летопис Матице српске* (септембар 2008, стр. 446-460), *Поља* (бр. 453, септембар-октобар 2008, стр. 113-124) сведоче о континуитету њеног научног истраживања, из којег је као средишње остварење произашла коментарисана монографска студија, а текст објављен у *Зборнику Матице српске за књижевност и језик* (60/1, 2012, стр. 217-224) представља даљи развој њених научних интересовања у оквиру круга питања која се тичу односа уметности, науке и религије. О најновијим истраживањима др Весне Елез сведоче њена излагања на међународним научним конференцијама у Филаделфији САД (<http://www.sas.upenn.edu/ncfs2011/ncfs2011.pdf>), у Лимерику у Ирској (http://www.sdn.ac.uk/conferences/annualconferences/Limerick/SDN_2012_Programme.pdf), и у Екситеру у Великој Британији (<http://www.sfs.ac.uk/conference.htm>), где је изложила резултате својих текућих истраживања о Флоберу и Бодлеру, представљајући Универзитет у Београду као истраживачица специјализована за француски деветнаести век у европској књижевности и култури.

Комисији су квалитети Весне Елез познати још из времена њених основних студија у Београду. Она је била један од најбољих студената који су на Групи за општу књижевност и теорију књижевности Филолошког факултета у Београду студирали током деведесетих година. О томе, поред просечне оцене, сведоче и

награде које је добила за време студија. После завршених магистарских и докторских студија на Универзитету Париз IV – Сорбона, и од почетка њене наставне и научне делатности на Катедри за општу књижевност и теорију књижевности, доц. др Весна Елез својим научним радовима и успешним наставним радом са студентима основних и дипломских (мастер) студија, остварује значајан допринос квалитету научних истраживања и наставе Катедре за општу књижевност и теорију књижевности, Филолошког факултета и Универзитета у Београду.

Са задовољством можемо констатовати да је др Весна Елез самосталан, широко обавештен, луцидан и одговоран истраживач књижевне уметности. Истовремено, а за место доцента на Катедри за општу књижевност и теорију књижевности Филолошког факултета нарочито важно, др Весна Елез је осведочено успешна у настави. Др Весна Елез је, такође, полиглота и врстан преводилац.

2) Др Љиљана Ћук је уз пријаву на конкурс приложила CURRICULUM VITAE, који садржи биографске податке, податке о досадашњим запослењима, те библиографске податке о стручним, научним и уметничким радовима, подељене у три целине; 1. „Уметнички радови“, 2. „Научно-стручни радови“ и 3. „Библиографија радова у Ревиви *Мисао*“. Кандидаткиња је приложила и фотокопију Дипломе Универзитета у Београду о стеченом научном степену доктора наука, фотокопије насловних страница своје две књиге; „Епистофанија“, и „Црни Кременко“, као и сепарате са радовима:

1. Др Љиљана Ћук, „Гледати Арлекине Владимира Набокова: успомене у огледалу (време романа)“, *Зборник Матице српске за књижевност и језик* 60/II, Нови Сад, 2012, стр. 489-507;
2. Др Лиљана М. Чук „Под знаком раздвоеной единицы: фигуры времени в романе В. Набокова *Отчаяние*“, *Зборник Матице српске за славистику* 81, Нови Сад, 2012, стр. 69-81.
3. Др Љиљана Ћук, „Портрет душе и времена: темпоралне фигуре у Набоковљевом *Дару*“, *Зборник Матице српске за славистику*, бр. 80, Нови Сад, 2011, стр. 83-94;
4. Љиљана Ћук, „Урушавање Времена и простора – Позив на погубљење Владимира Набокова, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, бр. 59, св. 1, Нови Сад, 2011, стр. 99-110.

Биографски подаци, академски развој и професионална каријера

Према подацима из приложеног CURRICULUM VITAE, др Љиљана Ћук рођена је 1970. године у Банатском Пландишту. На Групи за српскохрватски језик и југословенску књижевност Филозофског факултета у Новом Саду дипломирала је 1993. године, с просечном оценом 8,21. Наслов дипломског рада Љиљане Ћук био је „Славеносрпска лексика у *Летопису Матице српске* из 1840. године“. На Одсеку за српски језик и лингвистику Филозофског факултета у Новом Саду 2007. године одбранила је магистарски рад „Српски језик као страни, уџбеници и методологија“. Докторску дисертацију „Време у романима Владимира Набокова“ одбранила је на Филолошком факултету Универзитета у Београду 2011. године.

У оквиру одељка под насловом „Подаци о досадашњем раду“ др Љиљана Ћук је навела да је радила као професор књижевности и српског језика у Гимназији *Јован Јовановић Змај* у Новом Саду (1993-1994), као наставник српског језика и књижевности у о.ш. *Јован Јовановић Змај* у Сремској Каменици (1994-1995), о.ш. *Коста Трифковић* у Новом Саду (1996), о.ш. *Иво Андрић* у Будисави (1996-1998); као наставник енглеског језика у предшколској установи *Радосно детињство* у Пландишту (1999-2000); као књижевни критичар у Књижевној општини Вршац (1999-2001); као лектор у издавачком предузећу Соларис у Новом Саду (2002 и у издавачком предузећу *Andrea Pangos editore* у Риму (2002-2003); као сарадник и предавач српског језика за странце у Центру за српски језик и културу *Азбукум* у Новом Саду (од 1997); као уредник и новинар за домен књижевности у просветном гласилу Мисао (2004-2007); као директор приватне економске школе Свети Никола (2005); као стручни секретар Катедре за српски језик и лингвистику на Филозофском факултету у Новом Саду (од новембра 2005); као предавач на семинару за наставнике српског језика у дијаспори у Бајиној Башти (јул-август 2008) у организацији Министарства за дијаспору.

У одељку „Библиографски подаци о стручним и научним или уметничким радовима, и у пододељку „Уметнички радови“, др Љиљана Ћук је навела податке о освојеном другом месту на конкурс „Светлана Тодоровић“ за најбољи циклус песама (1995), о два пута освојеном другом месту на конкурс „Милутин

Ускоковић“ за најбољу необјављену српску приповетку (1996. и 1997) и једанпут освојеном трећем месту на конкурс „Милутин Ускоковић“ за најбољу необјављену српску приповетку (1998). Потом следе подаци о књижевним уметничким текстовима објављеним у часопису *Свеске* (1999), дневним новинама *Политика* (2000), у зборнику *Најкраће приче 2002* издавачке куће Алма из Београда, о књизи поетске прозе *Епистофанија* (КОВ, Вршац, 2004), о пет сликовница које је између 2004. и 2009. објавио Завод за уџбенике, о роману *Црни Кременко* (СКЦ Нови Сад, 2004) и о збирци прича објављеној 2007. на вебсајту Љиљане Ћук.

У одељку „Научно-стручни радови“ следе подаци о “*on line*” курсу српског језика за Азбукум, центар за учење српског језика у Новом Саду, где је Љиљана Ћук и ментор полазника, а потом и о ауторским текстовима:

- Ljiljana Ćuk, „Veliko delo ili aroma terapija: Jedno čitanje romana Parfem Patrika Ziskinda nakon filmovane verzije i novog izdanja knjige“, *Polja*, časopis za književnost i teoriju, godina LII/BROJ 445, Novi Sad, maj-juni 2007, brojevi stranica nisu navedeni.
- Др Љиљана Ћук, „Гледати Арлекине Владимира Набокова: успомене у огледалу (време романа)“, *Зборник Матице српске за књижевност и језик* 60/II, Нови Сад, 2012, стр. 489-507;
- Др Лиљана М. Чук „Под знаком раздвоенной единицы: фигуры времени в романе В. Набокова *Отчаяние*“, *Зборник Матице српске за славистику* 81, Нови Сад, 2012, стр. 69-81.
- Др Љиљана Ћук, „Портрет душе и времена: темпоралне фигуре у Набоковљевом *Дару*“, *Зборник Матице српске за славистику*, бр. 80, Нови Сад, 2011, стр. 83-94;
- Др Љиљана Ћук, „Урушавање Времена и простора – Позив на погубљење Владимира Набокова, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, бр. 59, св. 1, Нови Сад, 2011, стр. 99-110.

Потом је наведена „Библиографија радова у Ревизији за образовање и културу *Мисао*“, која садржи 30 одредница. Реч је о написима који се тичу просветно-педагошких питања, развијања креативности код деце, децје књижевности, класика српске књижевности као што су Вук Стефановић Караџић, Доситеј Обрадовић,

Десанка Максимовић и њихове улоге у књижевном образовању деце, психологије васпитања и образовања деце, емоционалне интелигенције, популарне културе и стрипа, модернизовања наставе српског језика. Будући да текстови нису приложени у конкурсном материјалу, те да је др Љиљана Ћук у подацима о досадашњим запослењима навела да је радила као уредник и новинар за домен књижевности у просветном гласилу *Мисао* од 2004. до 2007. године, као и да уз сваки текст стоји по један број стране, Комисија закључује да су сви наведени текстови из Ревиије за образовање и културу *Мисао* новинског карактера.

Мишљење о научном и стручном раду кандидата

Подаци о наградама на литерарним конкурсима за песме и приповетке, подаци о објављеним песничким и прозним остварењима Љиљане Ћук, као и подаци о новинским написима из „Библиографије радова у ревији *Мисао*“, посвећени просветно-педагошкој проблематици, књижевности за децу, креативном развоју деце, улози класика српске књижевности и популарне културе у васпитању и образовању деце нису релевантни за конкурс за радно место доцента за ужу научну област Општа књижевност (предмет Општа књижевност) на Филолошком факултету Универзитета у Београду, јер нису научног, књижевно-теоријског, нити књижевно-историјског карактера.

Радови о романима Владимира Набокова, објављени у *Зборнику Матице српске за књижевност и језик* и *Зборнику Матице српске за славистику* представљају наратолошке анализе приповедних поступака којима Владимир Набоков обликује временске појаве и парадоксе у својим романима. Анализе темпоралних фигура у Набоковљевом *Дару* (*Зборник Матице српске за славистику*, бр. 80, 2011, стр. 83-94), односа времена и простора у *Позиву на погубљење* (*Зборник Матице српске за књижевност и језик*, бр. 59, св. 1, Нови Сад 2011, стр. 99-110) и временске структуре у роману *Арлекини* (*Зборник Матице српске за књижевност и језик* 60/II, Нови Сад 2012, стр. 489-507) сведоче о ауторкином познавању женетовске наратологије, коју примењује коректно, обавештено и критички, руководећи се текстовима самог Жерара Женета, књигом А. Марчетић

Фигуре приповедања (Београд: Народна Књига, 2004), као и наратолошки оријентисаним тумачима Набоковљевих романа. Повремено се, међутим, појављују проблеми који произлазе или из недовољне обавештености када је реч о ширем контексту опште књижевности, или из недовољно спретних формулација. Такав је, на пример, исказ у тексту „Урушавање Времена и простора – *Позив на погубљење* Владимира Набокова“ (*Зборник Матице српске за књижевност и језик*, бр. 59, св. 1, Нови Сад 2011), у напомени бр. 2, на стр. 100, у којем се Албер Ками наводи као „представник театра апсурда“ тако што се у загради наводе његови *романи*: *Странац* и *Куга*. Премда познатији као аутор романа, прозаиста, есејиста и филозоф, Ками је, разуме се, и драмски писац, а такође и један од кључних аутора који се везују за књижевност и филозофију апсурда, али се од ауторке која се пријављује на конкурс за доцента на Катедри за општу књижевност и теорију књижевности не очекују овакве жанровске непрецизности. Такође се мора приметити да кандидаткиња у својим наратолошким анализама, у којима по природи ствари мора бити доста страних речи које су задобиле статус термина у српском језику, посеже за варваризмима и када то није неопходно, па пише да „ауторска непосредност 1. лица и ауторска дистанца 3. лица наизменично шифтирају време“. („Портрет душе и времена: темпоралне фигуре у Набоковљевом *Дару*“, *Зборник Матице српске за славистику*, бр. 80, 2011, стр. 84). Или пак, у тексту „Гледати *Арлекине* Владимира Набокова: успомене у огледалу (време романа)“ (*Зборник Матице српске за књижевност и језик* 60/II, Нови Сад 2012), на стр. 504, читамо, без наводника, што значи да је реч о исказу саме ауторке: „Побркао је дирекцију и дурацију.“ Мало касније се поставља питање: „Али, шта је дурација?“. Може се закључити или да ауторка без упућивања на извор преузима англофоне формулације, или да непотребно уводи стране изразе за речи које постоје на српском језику, што њен стил удаљава од нивоа који се очекује од универзитетског истраживача и наставника на Катедри за општу књижевност и теорију књижевности Филолошког факултета. Поједини повратни глаголи и њима својствене рекције у реченицама др Љиљане Ђук повремено изостају. На стр. 100, у тексту „Урушавање Времена и простора – *Позив на погубљење* Владимира Набокова“ (*Зборник Матице српске за књижевност и језик*, бр. 59, св. 1, Нови Сад

2011) пише: „У ћелији поред њега сместио се Мсје Пјер, целат који глуми да је затвореник како би се зближио и 'опустио' Цинцинатуса.“, а на стр. 102: „Упознао је Марфињу у фабрици играчака и оженио је, постао фабрички инструктор, а затим и наставник деци са менталним оштећењем“. Овакве неправилности значајно умањују утисак који оставља иначе коректна наратолошка анализа темпоралне проблематике у романима Владимира Набокова.

Што се тиче професионалних ангажмана др Љиљане Ћук, из приложене биографије се види да је наставну делатност обављала у предшколским установама, основним и средњим школама, центрима за српски језик као страни, као и да је потом била ангажована у ненаставним делатностима, као лектор, новинар, уредник, стручни секретар.

Предлог и образложење Комисије

Узимајући у обзир све наведено: образовање и академске квалификације обе кандидаткиње, њихове књижевно-теоријске и књижевно-критичке публикације, њихова научна постигнућа, квалитет научних истраживања и професионална остварења у досадашњој каријери, Комисија се определила за кандидаткињу **др Весну Елез**. Комисија даје предност др Весни Елез из неколико очигледних разлога. Основне студије др Весне Елез на Филолошком факултету Универзитета у Београду, као и основне, магистарске и докторске судије на Универзитету Париз IV – Сорбона, у потпуности су подударне с ужом научном облашћу Општа књижевност и предметом Општа књижевност, за које је конкурс расписан. Средња оцена на основним студијама Опште књижевности др Весне Елез је 9,33. Весна Елез је одбранила докторат на Универзитету Париз IV – Сорбона, а написала га је уз менторство једног од најзначајнијих светских стручњака за општу књижевност и теорију књижевности проф. др Антоана Компањона, који председава Катедром за модерну и савремену књижевност на престижном Колеж-де-Франс (*Collège de France*) у Паризу и предаје француску књижевност на Универзитету Колумбија у Њујорку. Др Весна Елез има објављену монографску студију *Le Savoir et la connaissance dans La Tentation de saint Antoine et Bouvard et Pécuchet de Gustave Flaubert* (Београд: Досије, 2010), коју је Комисија оценила као изузетно научно остварење. Радови др Весне

Елез објављени у научној периодици сведоче о поузданим филолошким знањима и широкој ерудицији, на којима почива ауторкина способност проблематизовања сложених и међусобно укрштених питања из области књижевне историје, књижевне теорије, историје културе, филозофије, теологије, као и о континуираном развоју њених научних интересовања. Њени радови се, потом, одликују беспрекорним стилем, изванредном вештином композиције и саопштавања научних резултата. Најзад, др Весна Елез иза себе има успешно четворогодишње искуство у универзитетској настави опште књижевности.

Др Љиљана Ћук, по мишљењу Комисије, није у пуном смислу квалификован кандидат за доцента за ужу научну област Општа књижевност, предмет Општа књижевност, и то из неколико разлога. Основне студије др Љиљане Ћук, које је са просечном оценом 8,21 завршила на Филозофском факултету у Новом Саду, припадају научним областима српскохрватског језика и југословенске књижевности, а магистарске студије и одбрањени магистарски рад области методологији наставе српског језика као страног. Све три области су у контексту филолошких наука прилично удаљене од уже научне области Општа књижевност. Докторске студије др Љиљане Ћук се у ширем смислу тичу опште књижевности, али у ужем смислу припадају областима англистике и славистике. Др Љиљана Ћук нема објављену монографску научну студију из области опште књижевности. Радови др Љиљане Ћук који су релевантни за овај конкурс сведоче о теоријском познавању једне уске наратолошке области примењене у анализи романа Валдимира Набокова, а када је реч о језичкој култури, стилу и композицији, мора се применити да нису у потпуности на нивоу који се очекује за радно место доцента на Катедри за општу књижевност и теорију књижевности Филолошког факултета Универзитета у Београду. Остала наведена професионална постигнућа др Љиљане Ћук, као што су објављене песме и приче, поетска проза, роман, сликовнице, баш као и релативно велики број новинских чланака у ревији *Мисао*, или пак искуство у настави српског језика као страног, руковођење приватном економском школом, обављање послова стручног секретара на Филозофском факултету у Новом Саду или предавача на семинару за наставнике српског језика у дијаспори, за овај конкурс нису релевантна.

Имајући у виду све што је горе речено, предлажемо Већу да др **Весну Елез** изабере у звање и на радно место доцента за ужу научну област Општа књижевност, предмет Општа књижевност, уверени да ће на тај начин Филолошки факултет Универзитета у Београду добити наставника изузетних и већ потврђених квалитета.

У Београду 19. јуна 2013.

Комисија:

др Драган Стојановић,
редовни професор

др Леон Којен,
редовни професор

др Зорица Бечановић Николић,
доцент